

Rekenkamer
ROTTERDAM

onderzoeksopzet monitoring gemeenteraadsverkiezingen 2014

1 plan van aanpak

1-1 aanleiding

De gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 in Rotterdam kenden een onordelijk verloop. Het gevolg hiervan was dat er sprake was van (vermeende) onregelmatigheden en dat er onzekerheid ontstond over de uitslag van de verkiezingen. Een onderzoek van de Commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven (COG) en een hertelling volgden. De Rekenkamer Rotterdam onderzocht, tijdens het proces, deze hertelling. De resultaten, conclusies en aanbevelingen heeft zij vastgelegd in haar rapport 'uitgeteld' van 16 maart 2010.

Bij de Tweede Kamer verkiezingen van 9 juni 2010 deed de rekenkamer een kort maar diepgaand onderzoek om vast te stellen of het college naar aanleiding van de aanbevelingen van de COG en de rekenkamer voldoende maatregelen heeft getroffen om een ordelijk verloop van die verkiezingen mogelijk te maken. De uitkomsten van dat onderzoek heeft de rekenkamer met haar brief van 22 juni 2010 (kenmerk RR/10 – 121/PH/EE/WG/GS) aan de raad gestuurd. De belangrijkste conclusies waren dat het college adequate maatregelen heeft genomen en dat die voor het overgrote deel goed hebben gewerkt.

De lokale belangen van gemeenteraadsverkiezingen betekenen een inherent groter risico dan landelijke, provinciale of Europese verkiezingen. Hoewel het college naar aanleiding van de vorige gemeenteraadsverkiezingen maatregelen heeft genomen die een positief effect hebben gehad op het verloop van de Tweede Kamer verkiezingen in 2010, geeft dat grotere risico de rekenkamer toch aanleiding om een onderzoek te doen naar de komende gemeenteraadsverkiezingen.

1-2 doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is vast te stellen of in de aanloop naar en op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen 2014 in Rotterdam voldoende maatregelen zijn genomen om een ordelijk verloop van die verkiezingen te waarborgen.

1-3 probleemstelling en onderzoeksvragen

probleemstelling

In welke mate heeft het college adequate maatregelen genomen om de gemeenteraadsverkiezingen ordelijk te laten verlopen?

onderzoeksvragen

- Welke maatregelen heeft het college na de Tweede Kamer verkiezingen in 2010 genomen ter verdere verbetering van het proces van (gemeenteraads-) verkiezingen in Rotterdam?
- Dekken de maatregelen de risico's op een niet goed verloop van de verkiezingen voldoende af?
- Zijn de waarborgen in het proces van de verkiezingen in Rotterdam voldoende om tot een betrouwbare uitslag van de verkiezingen te komen?

1-4 reikwijdte van het onderzoek

De insteek van het onderzoek is tweeledig: enerzijds het monitoren van de voorbereiding op de uitvoering van de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 en anderzijds het verloop van de verkiezingen op de dag zelf. Daarbij kiest de rekenkamer er nadrukkelijk voor om, mocht daar gedurende de voorbereiding aanleiding voor zijn, tijdens het onderzoek al bevindingen te delen met de betrokken ambtelijke organisaties en te rapporteren aan het college. Dit met als doel de mogelijkheid te bieden om direct te kunnen bijsturen.

Naar aanleiding van de geconstateerde bevindingen in de voorbereiding en op de dag van de verkiezingen bepaalt de rekenkamer de definitieve reikwijdte van het onderzoek. Mogelijke invalshoeken zijn hierbij om onderzoek te doen naar:

- de vertaling van de aanbevelingen van de rekenkamer en COG in maatregelen en de (verwachte) uitwerking in de praktijk;
- de aard van de maatregelen en de mater waarin de maatregelen bijdragen aan een ordelijk verloop;
- de (eventuele) problemen.

1-5 onderzoeksaanpak en planning

Het onderzoek richt zich zowel op de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen 2014 als op het verloop van de verkiezingen op de dag zelf. Het onderzoek naar de voorbereiding zal in ieder geval bestaan uit een studie van relevante documenten, zoals het projectplan, uit interviews met betrokken ambtenaren en uit observaties van bijvoorbeeld trainingen. Tijdens de verkiezingen zelf zal de rekenkamer, evenals bij de Tweede Kamer verkiezingen 2010, onderzoek doen naar alle relevante activiteiten gedurende die dag:

Het onderzoek zal worden uitgevoerd door een kernteam bestaande uit Ed Elferink (projectleider), Willem Gordijn en Rutger Smit (tot 1 januari 2014) en op de dag van de verkiezingen zelf door nagenoeg het hele bureau van de Rekenkamer Rotterdam.

Publicatie is voorzien op 20 maart 2014 en zal naar alle waarschijnlijkheid plaatsvinden in de vorm van een brief.